

DRUŠTVO SELEKIONERA
I SEMENARA
REPUBLIKE SRBIJE

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ
ГРУПАЦИЈА ЗА СЕМЕНАРСТВО

ZBORNİK APSTRAKATA

VIII NAUČNO-STRUČNOG SKUPA IZ SELEKCIJE I SEMENARSTVA
DRUŠTVA SELEKIONERA I SEMENARA REPUBLIKE SRBIJE

*„GENETIČKI RESURSI, OPLEMENJIVANJE I SEMENARSTVO U
POLJOPRIVREDI SRBIJE-STANJE I PERSPEKTIVE“*

Privredna komora Srbije, Beograd
28. i 29. Maj 2015.

ISBN: 978-86-918859-0-8

Naučni odbor skupa

Dr Nenad Delić, Institut za kukuruz „Zemun Polje“, Beograd
Dr Svetlana Balešević-Tubić, Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad
Prof. dr Tomislav Živanović, Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Beogradu
Dr Jasmina Zdravković, Institut za povrtarstvo, Smederevska Palanka
Prof. dr Slaven Prodanović, Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Beogradu
Dr Lana Đukanović, Institut za zaštitu bilja i životnu sredinu, Beograd
Dr Vladimir Filipović, Institut za proučavanje lekovitog bilja „dr Josif Pančić“, Beograd
Dr Vladan Ugrešević, Institut „Tamiš“, Pančevo
Prof. dr Miodrag Dimitrijević, Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu
Dr Jasmina Radović, Institut za krmno bilje, Kruševac
Dr Dragana Miladinović, Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad
Dr Milomir Filipović, Institut za kukuruz „Zemun Polje“, Beograd
Dr Goran Bekavac, Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad
Prof. dr Sofija Petrović, Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu
Dr Nikola Hristov, Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad
Prof. dr Jan Bočanski, Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Novom Sadu
Dr Jelena Srdić, Institut za kukuruz „Zemun Polje“, Beograd
Dr Dragan Terzić, naučni saradnik, Institut za krmno bilje, Kruševac
Dr Vladimir Miklič, Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad

---

Izdavač

Društvo selekcionera i semenara Republike Srbije
Slobodana Bajića 1, 11185 Zemun-Beograd, Srbija
URL: <http://www.dsss.org.rs/>
imejl-adresa: office@dsss.org.rs
telefon: (011) 37-56-704, lok-607; uslužni faks: (011) 37-56-707
žiro-račun: 200-2349780101873-09; Banka POŠTANSKA ŠTEDIONICA A.D., Beograd

Glavni i odgovorni urednici

dr Vladimir Miklič (Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad)
dr Vojka Babić (Institut za kukuruz „Zemun Polje“, Beograd)

Tehnički urednici

dr Jelena Srdić (Institut za kukuruz „Zemun Polje“, Beograd)
dr Sandra Cvejić (Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad)

Tehnička priprema:

Dragana Savin
Tiraž 150

ISBN: 978-86-918859-0-8

Štampa:

S.R. Akademska izdanja, Zemun, Beograd

Suorganizatori skupa

Privredna komora Srbije, Grupacija za semenarstvo pri Udruženju za poljoprivredu
Institut za kukuruz „Zemun Polje“, Beograd
Institut za krmno bilje d.o.o, Kruševac
Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad
Institut za povrtarstvo d.o.o, Smederevska Palanka

Organizacioni odbor skupa

Dr Vojka Babić (predsednik), Institut za kukuruz „Zemun Polje“, Beograd
Slavica Stevanetić, Savetnik Udruženja za poljoprivredu, Privredna komora Srbije
Dr Milovan Pavlov, Institut za kukuruz „Zemun Polje“, Beograd
Dr Bogoljub Zečević, Institutu za povrtarstvo, Smederevska Palanka
Nenad Budimović, Sekretar Udruženja za poljoprivredu, Privredna komora Srbije
Dr Zoran Lugić, Institut za krmno bilje, Kruševac
Dr Aleksandra Nestasić, Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad
Mr Ratibor Štrbanović, Institut za zaštitu bilja i životnu sredinu, Beograd
Dr Slobodan Dražić, Institut za proučavanje lekovitog bilja „dr Josif Pančić“, Beograd
Dr Rade Stanisavljević, Institut za zaštitu bilja i životnu sredinu, Beograd

Sekretarijat skupa

Mr Olivera Đorđević, Institut za kukuruz „Zemun Polje“, Beograd
Mr Dragana Mrđen, Institut za kukuruz „Zemun Polje“, Beograd
Mr Aleksandar Popović, Institut za kukuruz „Zemun Polje“, Beograd

Pokrovitelj skupa

Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije

Sponzori

Victoria Logistic doo, Članica VICTIRIA GROUP, Novi Sad
Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad
Institut za proučavanje lekovitog bilja „dr Josif Pančić“, Beograd
Institut za krmno bilje d.o.o, Kruševac
Institut za povrtarstvo d.o.o, Smederevska Palanka
Institut za zaštitu bilja i životnu sredinu, Beograd
Institut „Tamiš“, Pančevo
Institut za kukuruz „Zemun Polje“, Beograd

DRUŠTVO SELEKIONERA
I SEMENARA
REPUBLIKE SRBIJE

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ

ГРУПАЦИЈА ЗА СЕМЕНАРСТВО

APSTRAKTI

(Po azbučnom redu)

SRPSKA INDUSTRIJA SEMENA I UNIVERZITET POSLE TRANZICIJE

Slavoljub Lekić¹, Ivana Draganić², Vladan Pešić¹, Kolašinac Stefan², Dijana Vukadinović²

¹ *Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Zemun*

² *Centar za izučavanje strategija industrije semena, Beograd*

Univerzitet i poljoprivredni instituti u drugoj polovini XX stoleća izveli su uspešan prenos znanja iz razvijenih zemalja u SFRJ. Pre dvadesetak godina započela je tranzicija država istočne i jugoistočne Evrope što je dovelo do značajnih promena poljoprivrede i obrazovanja. Mnoga velika srpska poljoprivredna preduzeća nestala su sa privredne scene a njihovo mesto zauzele su strane kompanije. Promene su zahvatile i oblast visokog obrazovanja te se danas oseća potreba da se aktualizuje veza između naših univerziteta, istraživačkih institucija u oblasti poljoprivrede i industrije semena kao važnog dela javnog života. Naime, sredinom prošlog veka na prostoru SFRJ obrazovana je mreža poljoprivrednih istraživačkih instituta i preduzeća koja su postigla značajne uspehe u oblasti selekcije i proizvodnje semena. U senci ovog uspeha ostala je činjenica da su poljoprivredni instituti od univerziteta preuzeli značajan deo istraživanja što je ograničilo univerzitete, budući da je veći deo laboratorija i opreme bio u institutima. Univerziteti su zajedno sa institutima imali sve: studente, nastavnike, laboratorije, istraživačku opremu, ali oni su tada, kao i danas, bili organizaciono odvojeni te ni jedni ni drugi nisu mogli da ostvare veće rezultate. U uslovima društvene svojine ovaj način rada bio je održiv. Danas je takvo razdvajanje smetnja njihovom razvoju te se poljoprivredni instituti prilagođavaju privredi u kojoj dominira privatna svojina. Shodno promenama u društvu, postojeća državna univerzitetska mreža pretrpela je promene primenom bolonjske reforme kojom je srpsko visoko obrazovanje upodobljeno eropskom školskom prostoru. Na osnovu dosadašnjeg iskustva naziru se tri scenarija uređenja univerziteta. Prvi je očuvanje postojeće organizacije (pluralizam uz tihe, evolutivne promene), drugi je ukidanje privatnih univerziteta (radikalno rešenje), treći je podela postojećih univerziteta na manje celine prema naučnim oblastima (tehnički, biotehnoški i td). Moguća regionalizacija Srbije nametnuće pitanje položaja univerziteta u odnosu na lokalnu samoupravu (gradove) tj. da li su univerziteti isključivo nacionalne (državne) institucije?

Buduće promene visokog obrazovanja morale bi da počnu od toga da će se jedan deo instituta pridružiti univerzitetima dok će ostali očuvati svoju pravnu samostalnost i postati ono što su uvek i bili – preduzeća koja se bave proizvodnjom i prodajom semenske robe. Ova transformacija olakšala bi uređenje odnosa između poljoprivrednih instituta (semenskih preduzeća), univerziteta i banke biljnih gena. To je od posebnog značaja budući da u postojećim istraživačkim programima instituta, koje finansira vlada, nema jasne orijentacije na semenarstvo. Ne čudi što stručna terminologija u oblasti semenarstva slabo razvijena a što bi se moglo poboljšati udruženim delovanjem predstavnika akademske zajednice i semenske industrije i podizanjem nivoa domaćih stručnih časopisa u ovoj oblasti. Pred industrijom semena i univerzitetom stoje brojna pitanja koja su od značaja za dalji razvoj semenarstva i poljoprivrede.

Ključne reči: prehrambena bezbednost, poljoprivredni instituti, semenske kompanije, bolonjska reforma

SERBIAN SEED INDUSTRY AND UNIVERSITY AFTER TRANSITION

Slavoljub Lekić¹, Ivana Draganić², Vladan Pešić¹, Stefan Kolašinac², Dijana Vukadinović²

¹ University of Belgrade, Faculty of Agriculture, Zemun

² Center for seed industry strategies research, Belgrade

In this paper we discuss the cooperation of the Serbian agricultural institutes, faculties and seed industry which are deserved for the development of seed science and technology and its applications in the sector of agriculture. It is particularly emphasized the connection between research and educational institutions in the field of biotechnology and the importance of their alienation. In addition, it raised a question concerning the reorganization of the existing universities and research institutes in Serbia after the Bologna reform.

Key words: food security, agricultural institute, seed company, bologna reform

CIP - Каталогизација у публикацији - Народна библиотека Србије, Београд

631.52(0.034.2)(048)

60(0.034.2)(048)

631.53.01/.02(0.034.2)(048)

ДРУШТВО селекционара и семенара Републике Србије. Научно-стручни скуп из селекције и семенарства (8 ; 2015 ; Београд)

Genetički resursi, oplemenjivanje i semenarstvo u poljoprivredi Srbije [Elektronski izvor] : stanje i perspektive : zbornik abstrakata VIII naučno-stručnog skupa iz selekcije i semenarstva Društva selekcionera i semenara Republike Srbije, Beograd, 28.i 29. Maj 2015. / [organizatori] Društvo selekcionera i semenara Republike Srbije [i] Privredna komora Srbije ; [glavni i odgovorni urednici Vladimir Miklič, Vojka Babić]. - Beograd : Društvo selekcionera i semenara Republike Srbije, 2015 (Zemun : Akademska izdanja). - 1 elektronski optički disk (CD-ROM) ; 12 cm

Systemski zahtevi: Nisu navedeni. - Nasl. sa naslovnog ekrana. - Tiraž 150.

ISBN 978-86-918859-0-8

1. Привредна комора Србије

a) Пољопривредне биљке - Оплемењивање - Апстракти b) Биотехнологија - Апстракти c) Семенарство - Апстракти

COBISS.SR-ID 215315980